

men at man paa den anden Side ikke kommer til et sandt Resultat med Hensyn til, hvad de enkelte Fag kunne trænge til af Timetid og Undervisningstid ved at henvende sig til forskellige enkelte Faglærere og lade dem faa at vide: Ja, i Dansk have vi kun 2, højst 3 Timer for at lære dem alt det, de dog burde kunne i Dansk, i Historie have vi kun to, maatte tre Timer, og vi kunne ikke lære dem andet end et simpelt Skelet o. s. v. o. s. v. Det maa man ikke tage noget som helst Hensyn til. Det følger af sig selv, og det vide vi alle, at de enkelte Faglærere betragte deres Fag — og det er ganske naturligt — som et af de eller som det aller vigtigste Fag i Skolen, og de kunne aldrig faa Tid nok til at drive deres Fag saa vidt, som de ønske det, og som det i og for sig kunde være ønskeligt, at de bleve drevne, naar man ikke ogsaa havde andre Fag at tage Hensyn til. Det gør kun lidet Indtryk paa mig, at man fortæller mig, som det ærede Medlem gjorde forleden og gentog i Dag, at han har raadsført sig med dygtige Skolemænd, og at de havde udtalt for ham, at det dog var for galt, at der ikke var mere Tid til den vigtige Fagundervisning i Skolen og til den og den. Det har intet paa sig. Det hele maa ses under et, og man maa se, hvilke Hovedsag det er, der maa have deres Tid, og saa maa de andre Fag faa den Tid, der er tilovers.

Den Understrøm er gaaet gennem hele Debatten: Skulle vi vende tilbage til en Enhedsskole, eller skulle vi blive staaende ved den tvedelte Skole? Jeg lægger ikke Skjul paa, at jeg vilde ønske, at det var muligt at komme tilbage til Enhedsskolen. Jeg vilde ønske det, men som Forholdene ere, er det af forskellige Grunde ikke muligt. For at det skulde kunne være muligt, maatte et af tre ske: Enten maatte man stryge den græske Sprogundervisning. Jeg skal ikke nærmere gaa ind paa dette Spørgsmaal, det ligger ikke for i Lovforslaget; men jeg nægter ikke, at jeg har den Tro, at man en Gang kommer dertil. Lige saa sikkert er det imidlertid, at vi ikke ere komne dertil endnu; de virkelig sagkyndige ere i altfor høj Grad uenige, ja, man kan end ikke sige, at Majoriteten er paa den Side, der ønsker at afstasse Græsk, tværtimod! Det Spørgsmaal ligger altsaa for saa vidt ikke for, skønt som sagt min Sympati gaar i den Retning, og jeg tror, at man en Gang vil komme dertil. — Eller man maa afstasse Undervisningen i de nyere Sprog i de to øldste Klasser. Ud denne Vej kunde det ogsaa ske. Men jeg tror, at de fleste ville være enige med mig i, at dette ikke bør ske.

Man kan ikke gaa saa vidt; man kan maatte tage det ene af Sprogene bort, men et af de nye Sprog maa nødvendig gaa igennem de to øverste Klasser. Altsaa ogsaa denne Vej er udelukket. Man kunde endelig gaa en tredje Vej, nemlig vende tilbage til, hvad man kalder den gamle Madvigske Skole, Skolen fra før 1871. Men derimod staar hele den Udvikling, som Realvidenskaberne have taget siden den Tid, da Skolen blev delt, og særlig vil jeg lægge Vægt paa Nødvendigheden af en virkelig god matematisk og fysisk Uddannelse, som jeg mener bør fordres af alle Disciple i den lærde Skole, skønt den desværre ikke nu for Tiden gives dem alle sammen. I saa Henseende er jeg nemlig fuldstændig enig med, hvad Undervisningsinspektionens Flertal udtaler i sin Betænkning Side 71, og ogsaa paa et andet Sted, men særlig Side 71 øverst, om den store Betydning, Fysikken har for Uddannelsen, og jeg kan ikke se rettere, end at man ikke paa nogen Maade kunde finde sig i at gaa tilbage til den Skole, der var før 1871, og indskrænke den matematiske og fysiske Uddannelse i Skolen til det Standpunkt, som denne Uddannelse den Gang havde.

Imidlertid er der aabnet en anden Udviklingsvej for at komme til Enhedsskolen ved Ytringer fra det ærede Medlem for 11te Kreds (Stühr) og det ærede 5te Medlem for Kjøbenhavn og særlig fra det ærede 12te kongevalgte Medlem (Steffensen). Det ærede 12te kongevalgte Medlem udtrykte sig forleden ontrent saaledes: Er man een Gang enig i, at det er nødvendigt, og det er nødvendigt baade paa den sproglige Side og paa den matematisk-naturvidenskabelige Side, at alt dette er nødvendigt, og man ikke kan faa Tid til det i den nuværende Skole, saa maa man udvide Skoletiden. Jeg forstod det ærede Medlem saaledes, at dette var hans Mening. Denne Udvidelse kan gaa i to Retninger. Den ene Retning blev anbefalet af det ærede Medlem for 11te Kreds med delvis Tilslutning af det ærede 5te Medlem fra Kjøbenhavn, det vil jeg kalde en Udvidelse i Bredden, en Forlængen af den nuværende Skolelovs Paabud om, at Skoletiden ikke maa være mere end 30 Timer foruden Gymnastik og Sang. Jeg kan ikke være med hertil. Jeg tror, at hvor generende denne Bestemmelse end vil være for Administrationen af Skolerne ved Læggelsen af Skoleplanen, er den i og for sig fornuftig, og hvis man giver Frihed paa dette Punkt, ikke sætter en Grænse, vil man komme til en virkelig Overbeholdelse. Det er ganske sikkert, at kunde man sætte Grænsen paa et andet